

Наказ Держгірпромнагляду України № 15 від 26.01.2005.

7. Методичні рекомендації щодо організації охорони праці в закладах освіти. Київ: МОН України, 2021.

8. Інструктивно-методичні матеріали з питань безпеки життєдіяльності. Міністерство освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/>

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Титаренко В. М.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри захисту України та безпеки життєдіяльності Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Питання безпеки життєдіяльності під час воєнного стану на території нашої країни сьогодні виступають надзвичайно важливими та необхідними.

Основною складовою державної політики країни, національної безпеки є створення безпечних умов праці та цивільного захисту з метою збереження найвищої цінності суспільства – людини, її життя і здоров'я. 24 лютого 2022 року розпочався новий етап визвольної боротьби нашого народу за свою свободу та незалежність, а також відновлення територіальної цілісності та суверенітету нашої держави.

Як зазначається у нормативних документах, головним завданням сьогодення є збереження життя кожного громадянина України. Ворог нещадно руйнує дитячі сади, школи, заклади профтехосвіти, коледжі, університети. Але найжорстокішим та найболючішим – втрати сотень загублених життів від рук агресора.

Особливості проживання населення країни в умовах воєнного стану зазнають всі члени суспільства в усіх сферах життєдіяльності. Великого впливу на здобувачів вищої освіти та фахівців навчального процесу зазнають всі причетні до нього. Тому життєвою умовою сьогодення є поглиблення та

розширення як теоретичних знань, так і практичних умінь при вивченні дисциплін. «Безпекознавство з основами домедичної допомоги» та «Цивільний захист» сьогодні посилюють увагу студентів до практичних умінь та навичок (наприклад, надання першої домедичної допомоги, виконання правил поведінки під час повітряної тривоги та ракетних обстрілів, з вибухонебезпечними предметами).

За весь період війни стало зрозумілим, що найголовнішим умінням сьогодення постає вміння надавати першу медичну взаємодопомогу, а також надавати її вчасно, що й рятує життя особистості. Тому з цією метою на факультеті технологій та дизайн відбуваються заходи при участі працівників Червоного Хреста України: накладення пов'язок на рану, або опікову поверхню, тимчасову зупинку кровотечі, транспортування потерпілого, іммобілізаційні способи, проведення реанімаційних заходів, не традиційних способів штучного дихання, та менш популярних (Лаборда, Сильвестра) та ін. Вплив та своєчасне виконання цих заходів є повернення потерпілого до повноцінного відтворення власних життєво необхідних функцій.

Основним інструментом комунікації та обмін інформацією, у тому числі інформацією стосовно можливих небезпек, пов'язаних з війною та шляхів підвищення безпеки життєдіяльності в закладах загальної середньої та вищої освіти, є цифрові технології. З усіма нормативними матеріалами в умовах воєнного стану інформовані на інформаційних порталах Верховної Ради та Міністерства освіти та науки України.

У цифровому просторі використовують платформи (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams та ін.). Ці перелічені інформаційні ресурси допомагають в організації та проведенні навчально-виховного процесу в закладі освіти.

У сучасних складних і постійних умовах воєнного стану викладачі мають можливість використовувати, крім очної форми, дистанційну форму навчання. З метою її проведення викладач може створювати власні веб-ресурси, або використовувати інші веб-ресурси, та володіти питанням академічної доброчесності, необхідно надавати здобувачам освіти чіткі, коректні посилання

на нові джерела інформації. Зазначимо, що перевагу необхідно надавати україномовним ресурсам.

Одним із таких ресурсів є використання відеоконференції, що являє собою сучасний спосіб зв'язку при чому викладачі і здобувачі можуть бачити один одного, перебуваючи на різній відстані. Викладачі володіють можливістю демонстрації навчального матеріалу на лекції. Таким способом можна проводити дискусії, захист проєктів у режимі реального часу.

Іншою формою спілкування учасників навчального процесу є форум. Цей вид діяльності присвяченій певній визначній темі або проблемі. При цьому проводять обговорення, нові цікаві повідомлення тощо.

Чат - спілкування викладачів і студентів у режимі реального часу. Різновиди чатів: текстовий, голосовий, аудіо чат.

Електронна пошта – це стандартний сервіс інтернету, що забезпечує передачу повідомлень у формі звичних текстів, або в інших формах, зокрема графічній, звуковій, відео) у відкритому чи змішаному вигляді. Вона широко використовується у навчальному процесі.

Поширені також веб-ресурси для дистанційного навчання. Це платформа Google Classroom, основним елементом є її академічні групи.

Zoom – сервіс, який широко використовується для проведення різного роду конференцій та онлайн-зустрічей, при цьому створюючи обліковий запис.

Таким чином, підсумовуючи зазначимо, що використання цифрових технологій доводить свою ефективність та виступає одним із основних факторів збереження життя та здоров'я учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану та надає їм можливість краще адаптуватися до можливих екстремальних ситуацій, що виникають у сучасних умовах, а також зберегти здоров'я своє та інших людей.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану: Закон

України № 2126-IX від 15.03.2022. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2126-20#Text>.

2. Українська освіта в надзвичайних ситуаціях. МОН України: веб-сайт.
URL: <https://emergency.mon.gov.ua/>.

РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМ БЕЗПЕКИ ЖИТТЯ, ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ, ОХОРОНИ ПРАЦІ

Комашко В. С.

здобувач третього (освітнього наукового) рівня вищої освіти кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Титаренко О. О.

кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

У сучасному світі, де технологічний прогрес нерозривно пов'язаний зі зростанням ризиків, а інформаційні потоки стають дедалі інтенсивнішими, безпека життя, діяльності людини та охорона праці виходять на перший план. Це не лише сфера технічних регламентів і нормативних актів, а й комплексний виклик, що вимагає від кожної особистості усвідомленості, відповідальності та, що не менш важливо, розвинених соціально-комунікативних компетентностей. З педагогічної точки зору, саме ці компетентності є фундаментом для ефективного запобігання небезпекам та управління ними.

Соціально-комунікативна компетентність – це здатність ефективно взаємодіяти з іншими людьми, конструктивно вирішувати конфлікти, чітко висловлювати свої думки та розуміти інших, працювати в команді, адекватно реагувати на критику та надавати зворотний зв'язок. У контексті безпеки життя, діяльності та охорони праці вона набуває особливого значення, оскільки більшість небезпечних ситуацій виникає не лише через технічні несправності, а й через людський фактор, у тому числі через неефективну комунікацію.